

కౌశ్యంబు

- యస్. లిఖిత ప్రమాణం

మధ్యాహ్నం మూడవుతోంది... ఊరంతా ఒకటి వోరు... ఆదేదో పెద్ద సందడిలా... మేళాలు, తాళాలు మార్మోగుతున్నాయి... రెండు, మూణ్ణి మిషాలకోమారు టపాసులు పేలుతున్న శబ్దాలు... ఊళ్ళో జరుగుతున్నదేంటో ఊరవతల ఉన్న సోము డికి అర్థం కావట్లేదు... దాదాపు గంటన్నరనించి ఆ శబ్దం అతన్ని నిలకడగా నిలబడనీయట్లేదు... కూర్చున్న తను లేచి, ఊరువేపు దృష్టిసారిస్తూ అటూ ఇటూ పచార్లు చేయసాగాడు...

ఊరు పాలిమేర్లలో ఉన్న 'కాటి'కి కావరి సోముడు... ఎవ్వడో, ఏ రాజుల కాలంలోనో నిర్మించిన పాడుబడ్డ సత్రం ఒకటి ఉండక్కడ ఆ సత్రానికి తనే స్వల్పంగా మరమ్మతులు చేసు కొని అందులో నివసిస్తున్నాడతడు. ఎండొచ్చినా, గాలొచ్చినా, వానొచ్చినా. వంకొచ్చినా అదే అతని స్థావరం... తన స్థావరం వదిలి తనక్కడికి వెళ్ళడు. ఊనిలోకి వెళ్ళలన్నా ఆరు పదులు దాటిన శరీరంలో శక్తి దాదాపు సన్నగిల్లింది...

వచ్చే శవాలను చితులపై పడులో బెట్టడం, అనంతర ఆ శవాలకి దహనం సంస్కారాలు నిర్వహించడం అతని విధి. శవం ద్వారా వచ్చే డబ్బులతో సంతనాడు తిన్నగా ఊళ్ళోకెళ్ళి, కావలసిన సరుకులు కొనుక్కొని, నెల పాడుగునా నిల్వ ఉండేలా తెచ్చుకుంటాడు. సత్రంలో ఒక మూలన మూడు బండరాళ్ళతో పేర్చుకొన్న పొయ్యి, అన్నం వండుకోవటానికో మట్టి కుండ, దానిపైని పాతర, మరొక మూలన నీళ్ళ కుండ, చలేసినపుడు కప్ప కోవటానికో నల్లటి రగ్గు - అతని దగ్గరున్న స్థిరాస్తులు.

సోముడికి ఈ మధ్యే చూపు మందగించింది. అది బహుశా వయస్సు పైబడుతుండటం వల్లేకా వచ్చు... ఆ విషయమే ఇద్దరు పెద్ద మనుషులకి విన్నవించుకుంటే, వాళ్ళు ఊర్లో లయన్స్ క్లబ్ వారు నిర్వహిస్తున్న ఉచిత కంటి పరీక్షల గురించి చెప్పగా వెళ్ళి, కంటి పరీక్ష చేయించుకొని, ఉచితంగా డాక్టర్లచేసిన మందూ, కళ్ళదాల్తూ తెచ్చుకున్నాడు

సోముడికి ఎలాంటి ఆశలు లేవు... సారా తాగటం కానీ, జూదమాడ్డం కానీ, చివరికి పొగతాగటం లాంటి వ్యసనాలు గానీ అస్సలు లేవు. ఊరి జనాలకి ఆశ్చర్యం కలిగించే అంశాలవే. బహుశా అతనిలో ఉన్న ఆ మంచి వ్యక్తిత్వమే అందరూ అతన్ని ఆదరించడానికి కారణమయ్యింది.

రానురాను ఆ శబ్దం మరింత ఎక్కువ కాసాగింది... అది కళ్యాణ మహోత్సవమో, ఏ రాజకీయ నాయకుడి బ్రహ్మాండమైన ఊరేగింపో సోముడికి అంతుబట్టట్లేదు.

గుంపులు గుంపులుగా జనాలు కనిపించసాగారు.

ఆ జనాల్ని చూస్తుంటే కోలాహలం చేస్తున్నట్లు లేరు, వాళ్ళవరో, ఆ ఉత్సవం ఏమిటో తనకింకా అవగతం కావట్లేదు. జనాలు... గుంపులు గుంపులుగా... బారులు తీరి పెద్ద సంఖ్యలో...

గంతులేయడం, ఈల వేయడం లాంటివి మచ్చుకైనా కన్పించట్లేదంటే, అది కోలాహలం కానీ, అనందోత్సవం కానీ కాదు. మరేం ఊరేగింపుపై ఉంటుంది?

సోముడిలో సందేహం చోటు చేసుకుంది. కాసేపటికి -

ఆ సమూహం తన వేపే వస్తున్నదని అర్థమైంద తనకి.

ఇంకాసేపటికి దగ్గరగా... మరికొంచెం సేపటికి సమీపంగా... అప్పుడు గమనించాయతని కళ్ళు ఆ దృశ్యాన్ని! జనాల గుంపు మధ్య ఒక ట్రాక్టరు మెల్లిగా వస్తోంది... ఆ ట్రాక్టరుపై బల్ల పరుపుగా పూల దండలు...

నిండుగా ఉన్న పూలదండల మధ్య ఒక శవం! బ్రహ్మాండమైన లాంఛనాలతో ఆ శవం తన కాటికే వస్తోంది... పొద్దు గుంకడానికీంకో గంట టైముంది...

అప్పటికే శ్మశానంలోకి ప్రవేశించింది శవంతో వచ్చిన ఆ ట్రాక్టరు.

మట్టిలో కలిసిపోయే శవానికి ఎందుకింత అర్హాటం? ఇంత బ్రహ్మాండమైన లాంఛనాలతో శ్మశానికి వచ్చిన శవాన్ని చూడడం తనకిదే తొలిసారి.

జనంలోని కొందరు వ్యక్తులు జరగవలసిన కార్యం కోసం సమాయత్తం కాసాగారు...

మరికొందరు సోముడి దగ్గరికొచ్చి దహన సంస్కారానికై తొందర పెట్టసాగారు...

"జిల్లా రాజకీయాలు మనకెందుకయ్యాయి... మనూరు బాగు మనం చూస్తుంటే పోలా..."

"అదే నేనూ చెప్తా కొండ్రెడ్డి! విన్నేడు. మరివ్పడే మైంది...?"

"జరగరాని ఘోరం జరిగిపోయింది." రెండో వ్యక్తి కొనసాగించవలసిన మాటని మూడో వ్యక్తి పూరించి చెప్పాడు.

"అసలే ఈ పాడు గడ్డ బాంబుల సంస్కృతికి పెట్టింది పేరు. ఎల్లక్షణ్ణోచ్చాయంటే వర్గ రాజకీయాలు..."

"జిల్లాలో, రాష్ట్రంలో, మొత్తంగా దేశ రాజకీయాలే సరిగా లేవే నరెడ్డి..."

అలా నలుగులు పెద్దలు గుమిగూడి మాట్లాడు కుంటూంటే సోముడు వింటున్నాడు. అతనికింకా పూర్తి సారాంశం అర్థం కాలేదు.

శవాన్ని ట్రాక్టరు నుంచి కిందికి దింపారు.

శవం దగ్గరికెళ్ళాడు సోముడు.

ఆసక్తిగా శవాన్ని గమనించిన సోముడు ఒక్కసారిగా ఆశ్చర్యానికి గురయ్యాడు. వెన్నెంటనే ఆవేదన పడలేదతడు.

కాసేపటికి మనసులోనే ఆనందపడ్డాడు. మండా లాధ్యక్షుడు భూపతి శవంగా మారడమే అతని ఆనందానికి కారణం.

మండల వనరుల ద్వారా వచ్చే ఆదాయంతో, ఊరిని అభివృద్ధి పరచకపోగా, అక్రమ మార్గాల ద్వారా వచ్చే సంపాదనతో సరిపెట్టుకోకుండా, వంటి నిండా విషంతో, స్వార్థంతో, జిల్లా రాజకీయాలవేపు ప్రాకి వర్గ రాజకీయాలు నడిపాడు. ఫలితం బాంబులకు బలి! అతని నీచమైన ప్రవృత్తే అతన్ని కాటేసి, కాటికి తెచ్చింది. ఔను. భూపతి దుర్మార్గుడు, రాక్షసుడు, వంచకుడు.

